

Taller d'intercanvi de la Xarxa NUST i la XESB: Economia del bé comú aplicada a les organitzacions – 27 gener 2016

Sala Activa (Almogavers Business Factory)

El taller d'intercanvi va tenir lloc el dia 27 de gener de 9h30 a 11h30 a la Sala Activa del Almogavers Business Factory. Va comptar amb la benvinguda per part de les responsables de les Xarxes NUST i XESB i amb les ponències de Josean Lavado, President de l'Associació Catalana per al Foment de l'Economia del Bé Comú, i Anna Fornés, Directora de la Fundació Factor Humà. Els membres participants van tenir l'oportunitat d'escoltar les ponències sobre nous valors de l'economia que posen al centre les persones, i van poder fer preguntes i debatre els temes més interessants.

“Presentació de l’Associació Catalana per al Foment de l’Economia del Bé Comú i els criteris d’èxit que proposa aquest nou paradigma”, a càrrec de Josean Lavado, President de l’Associació

- Quan parlem d’Economia del Bé Comú (EBC) estem parlant de valors. Es planteja que es puguin aplicar cinc valors que formen part de les nostres relacions humanes a l’economia: Dignitat humana, Solidaritat, Sostenibilitat Ecològica, Justícia Social, Participació democràtica i transparència.
- L’Economia del Bé Comú neix l’any 2010-2011, a partir d’unes reflexions i trobades que donen lloc al llibre de Christian Felber.
- El setembre de 2015, el Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) – òrgan assessor dels òrgans de govern de la Unió Europea - aprova un [dictamen d’iniciativa de l’Economia del Bé Comú](#), sota el títol “Economia del Bé Comú – un model econòmic sostenible per a la cohesió social”.
- El proper mes de maig de 2016 es celebrarà l’Assemblea de delegats internacionals de l’Economia del Bé Comú a Barcelona. És la primera vegada que aquesta assemblea internacional es fa fora de l’entorn alemany o austríac.
- Què és el que té l’Economia del Bé Comú d’específic? D’una banda, aquesta aposta clara per treballar sobre valors i, des d’aquesta perspectiva, canviar els criteris d’èxit en el model econòmic. L’aposta és per als àmbits econòmics, polítics i socials. Així doncs, el moviment de l’Economia del Bé Comú no és només per a economistes.
- L’EBC proposa que les empreses i les organitzacions de tot tipus facin el [balanç del bé comú](#). És a dir, fer un balanç per veure quina és l’aportació d’aquesta organització al bé comú i poder-la mesurar. A partir de l’eina del balanç del bé comú, es pretén que els diferents actors puguin actuar, des de la seva àrea d’impacte i influència, perquè es puguin canviar aquests criteris d’èxit.
- Per fer el càlcul del balanç es parteix d’una matriu – la [Matriu del Bé Comú](#) – on trobem representats els 5 valors i 5 grups d’interès genèrics. Del creuament dels valors i els grups d’interès surten una sèrie de criteris. Es tracta d’analitzar amb evidències i indicadors quina és l’aportació, i això finalment es converteix en una puntuació.
- L’EBC té moltes línies de confluència amb altres iniciatives i moviments, molts d’ells vinculats amb l’àmbit de la Responsabilitat Social. L’EBC té un vincle específic amb el Manifest Factor Humà.

“Paral·lelismes entre la matriu del bé comú (en l'àmbit dels treballadors/es) i el desplegament de l'eina Manifest Factor Humà, a càrrec d'Anna Fornés, Directora de la Fundació Factor Humà

- Actualment la Fundació Factor Humà està formada per 55 organitzacions, i es dedica principalment a donar serveis sobretot a temes de formació i desenvolupament dels equips de recursos humans.
- El [Manifest Factor Humà](#) es va presentar públicament en l'acte de lliurament del 5è Premi Mercè Sala. És un Manifest realitzat per molts directors i directores de RRHH de diferents organitzacions i per un grup de consultors que formen part de la Comissió Consultiva. Actualment hi ha 84 empreses adherides al Manifest.
- El Manifest Factor Humà és el manifest de les organitzacions compromeses amb el valor de les persones. Les empreses i organitzacions que formen la Fundació Factor Humà volen expressar la voluntat d'exercir, de manera ètica i responsable, el paper d'agents de progrés i benestar a la societat.
- El Manifest consta de 10 principis (La persona com a valor - Ètica i bon govern - Igualtat d'oportunitats i diversitat - Desenvolupament i ocupabilitat - Transparència, comunicació i participació - Seguretat, salut i benestar físic i emocional - Retribució equitativa i justa - Flexibilitat i equilibri en les esferes vitals - Coresponsabilitat en les relacions laborals - Innovació i creativitat).
- La voluntat del Manifest és ser molt més que una declaració d'intencions. Pretén ser una eina que ajudi a tota aquella empresa i organització que vulgui reflexionar sobre com està fent la seva gestió de persones a veure en quin punt es troba i com estan cadascun d'aquests principis.
- Aquest any sortiran dues eines per fer aquesta reflexió a totes aquelles empreses i organitzacions que ho desitgin: un check list dirigit bàsicament als directius i directives per poder fer un autodiagnòstic sobre com està anant cadascun d'aquests principis i un qüestionari d'opinió de la plantilla.
- Quins són els reptes del Manifest Factor Humà?
 - Ser una eina útil a les empreses i organitzacions.
 - Ser un referent per administracions públiques i empreses privades com a criteri de contractació de serveis a proveïdors.
 - Tenir impacte en un mercat laboral ampli.
 - Servir per sumar.

Preguntes i debat entre participants

- **L'Economia del Bé Comú és una modernització del que fins ara ha estat la Responsabilitat Social Corporativa?** La RSC ha fet que tots aquests valors i principis estiguin, com a mínim, a l'agenda d'una immensitat d'empreses a tot el món. Això ara cal reconduir-ho. L'EBC i moltes altres iniciatives estan alineades en la idea d'aprofitar les coses bones de la RSC i deixar de banda les coses que no han funcionat. L'EBC té una aportació molt holística. Té la valentia d'identificar-se amb aquests valors i voler-los traspasar, de manera coherent, a l'acció.
- **A Barcelona hi ha, segons dades de l'últim cens, 167.000 empreses, de les quals el 46% són autònoms. Si suméssim les empreses de menys de 10 treballadors amb els autònoms o empresaris individuals estem al 95-96% del total d'empreses. Molts dels aspectes de la responsabilitat social estan pensats per a una dimensió d'empresa important. D'acord amb la realitat que tenim, hi ha iniciatives per al col·lectiu de la microempresa?** Com a Fundació Factor Humà, tenim una voluntat d'impacte en la societat, i és per això que estem actuant per anar molt més enllà de les empreses que són les nostres associades. Som conscients que el teixit empresarial del país és de petita i mitjana empresa. Per tant, cada cop ens estem obrint més, des de la voluntat d'arribar al màxim de persones. La reflexió és doncs sobre la taula, perquè no pot ser que només qui més pot sigui el que pugui realment avançar.
- **Quin és el procés d'adhesió a l'Economia del Bé Comú?** A Catalunya tenim l'Associació Catalana per al Foment de l'Economia del Bé Comú. És possible aproximar-s'hi com a simpatitzant o com a associat/associada en la modalitat de persona o organització. A partir d'aquí, s'engega tot un procediment per poder-se incorporar de forma activa o simplement per rebre informació i estar al dia de l'Associació. Un cop associat, es firma un document en què la persona/organització es compromet a fer el balanç del bé comú.
- **Enfocament de l'Economia del Bé Comú sobre el problema de l'atur. Tenim un problema molt greu que és l'atur. A partir d'aquí, quin seria l'encaix del tema de l'atur des del punt de vista del que proporciona l'Economia del Bé Comú?** La llei en aquest moment facilita més l'acomiadament que no el repartiment de la feina que hi ha entre els que hi són. Aquí és on està la clau. Des de l'EBC es planteja que aquest tipus de decisions es prenguin de manera participativa. Es veu més clar, des de l'EBC, que es pugui repartir la feina que no acomiadar gent. Volem promoure que l'Associació pugui emetre notes tècniques d'opinió sobre coses concretes que estan passant a l'agenda social.
- **Sembla que el criteri d'èxit actual és que una empresa és més competitiva si la mateixa feina la fa amb menys persones treballadores. Per tant, si considerem l'ocupació com un bé en si mateix, potser caldrà crear l'entorn que motivi l'empresa a mantenir tots**

els llocs de treball, per considerar que totes les persones estan aportant un valor que és el ciment que cohesiona.

- **Comentari sobre el pronòstic segons el qual el 2020, el 40% dels actuals llocs de treball desapareixerà. Hem de ser conscients que hi ha unes tendències molt fortes que van en sentit totalment contrari del que hem estat parlant.**